

»§ 18. Til brug i konkrete retsforhold kan der videregives enkeltstående oplysninger til private personer og virksomheder m. v., som kan godtgøre at have en retlig interesse i at få de pågældende oplysninger, der klart overstiger hensynet til oplysningernes hemmeligholdelse. Dette gælder dog ikke oplysninger, om hvilke der ved lov er fastsat særlige tavshedsforskrifter.

Stk. 2. Der kan videregives oplysninger til brug ved forskning på nærmere angivne vilkår. Bestemmelsen i § 17, stk. 3, 2. pkt., gælder tilsvarende.«

Som anført i de indledende bemærkninger til lovforslagets kapitel 5 vil bestemmelserne i dette kapitel, herunder lovforslagets § 18, træde i stedet for reglerne i lov om offentlighed i forvaltningen, især kapitel 1, hvis anvendelighed på dette område i øvrigt kan give anledning til nogen tvivl. Spørgsmålet om adgang til at blive gjort bekendt med registeroplysninger, der er indgået som en del af afgørelsesgrundlaget i en sag, som er eller har været under behandling hos en forvaltningsmyndighed, det være sig den registeransvarlige myndighed eller en anden forvaltningsmyndighed, vil derimod, som hidtil, være reguleret af offentlighedsloven. Der henvises herom til 3. afsnit af bemærkningerne til lovforslagets § 18.

Efter loven om offentlighed i forvaltningen er hovedreglen den, at enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter i sager, der er eller har været under behandling i den offentlige forvaltning. Det er uden betydning, i hvilket øjemed en begæring om aktindsigt fremsættes, og det kan derfor ikke forlanges, at den, der fremsætter begæring om aktindsigt, nærmere begrunder sit ønske om at blive gjort bekendt med en sags dokumenter. En begæring om aktindsigt kan endvidere kun afslås, hvis dette har hjemmel i en af lovens undtagelsesbestemmelser. Af særlig interesse i denne forbindelse er, at det følger af lovens § 7, at en begæring om aktindsigt ikke kan afslås alene med henvisning til, at de oplysninger, der indeholdes i et dokument, er undergivet den almindelige tavshedspligt efter straffelovens § 152 og § 264 b (samt tjenestemandslovens § 10, stk. 2). En begæring kan efter lovens § 2 kun afslås i det omfang, dokumentet indeholder oplysninger om enkeltpersoners personlige og økonomiske forhold, eller det på grundlag af en konkret vurdering for hvert enkelt dokument for

sig findes, at adgangen til aktindsigt bør vige for væsentlige hensyn til de interesser, der er opregnet i bestemmelsen. Disse hensyn er i vidt omfang sammenfaldende med de interesser, der tilsigtes værnet gennem de almindelige regler om tavshedspligt for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv. Bestemmelserne i offentlighedslovens § 7, smh. m. § 2, er derfor ikke udtryk for et afkald på denne beskyttelsesinteresse, men alene for den opfattelse, at det almindelige offentlighedsprincip kun bør tåle indskrænkning i det omfang, sådan indskrænkning efter en konkret afvejning af de modstående hensyn må anses for velbegrundet.

Bestemmelsen i lovforslagets § 18 indebærer en væsentlig indskrænkning i adgangen for andre end den registrerede til ved direkte henvendelse til den registeransvarlige myndighed at blive gjort bekendt med registrerede oplysninger i forhold til, hvad der ville gælde efter offentlighedslovens regler.

For det første skal den, der ønsker at blive gjort bekendt med registrerede oplysninger, kunne godtgøre at have en retlig interesse heri; og denne retlige interesse skal være af en sådan karakter, at den ». . . klart overstiger hensynet til oplysningernes hemmeligholdelse«. Udgangspunktet efter lovforslagets § 18 er således – i modsætning til, hvad der gælder efter loven om offentlighed i forvaltningen – at der ikke bør gives udenforstående adgang til at gøre sig bekendt med registrerede oplysninger. Og i overensstemmelse hermed er temaet for den konkrete interesseafvejning, der kan begrunde en fravigelse af udgangspunktet, også vendt om i forhold til offentlighedslovens; det, der skal vurderes, er, om den begærende kan påvise en så klar retlig interesse i at få udleveret enkeltstående oplysninger, at hans begæring herom bør imødekommes. For det andet hjemler registerlovforslagets § 18 i modsætning til loven om offentlighed i forvaltningen ikke i noget tilfælde tredjemand et retskrav på udlevering af oplysninger.

Fælles for offentlighedsloven og bestemmelsen i lovforslagets § 18 er imidlertid, at spørgsmålet om, hvorvidt en fremsat begæring om at blive gjort bekendt med oplysninger skal imødekommes, i begge relationer beror på en konkret afvejning af de modstående hensyn, og at lovgivningens almindelige regler om tavshedspligt er uden selvstændig betydning for udfaldet af denne afvejning.